

ชื่อเรื่อง : การศึกษาปริมาณสิ่งขับถ่าย น้ำเสีย และขยะที่ระบายลงสู่แม่น้ำน่าน
โดยชุมชนชาวแพ
ผู้วิจัย : นางจุไรวรรณ บุญธีระเลิศ
ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.บุญยืน จิราพงษ์, ผศ.ดร.เพ็ญศิริ นิ่มรงค์, ผศ.สุระพล ภาณุไพศาล
ประเภทบทนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาศาสตร์ศึกษา), 2540

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปริมาณสิ่งขับถ่าย น้ำเสีย และขยะที่ระบายลงสู่แม่น้ำน่าน โดยชุมชนชาวแพ ตั้งแต่จังหวัดอุตรดิตถ์ พิชณุโลก พิจิตร ถึงจังหวัดนครสวรรค์

การดำเนินการศึกษาได้แบ่งเป็นสองขั้นตอน คือ ศึกษาข้อมูลเดิมเกี่ยวกับจำนวนแพและจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในเรือนแพ จากสำนักงานทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ พิชณุโลก พิจิตร และนครสวรรค์ กับการสำรวจในภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เจ้าของแพในแต่ละจังหวัด และบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ระหว่างเดือนมีนาคม 2540 ถึงเดือนพฤษภาคม 2540 นำข้อมูลที่ได้คำนวณหาค่าร้อยละและปริมาณสิ่งขับถ่าย น้ำเสีย และขยะ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (WHO)

ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า ชุมชนชาวแพมีอยู่เฉพาะในเขตเทศบาลเมืองพิณุโลก จำนวน 259 แพ จำนวนประชากร 1,029 คน และในเขตเทศบาลเมืองนครสวรรค์ จำนวน 101 แพ จำนวนประชากร 425 คนเท่านั้น ที่จังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดพิจิตรไม่มีราษฎรอาศัยอยู่ในเรือนแพ ปริมาณอุจจาระ-ปัสสาวะที่ชุมชนชาวแพจังหวัดพิณุโลก ถ่ายลงสู่แม่น้ำโดยตรงคิดเป็นร้อยละ 95.09 ยกเว้นแพอาหารที่ถ่ายลงถึงเก็บ คิดเป็นร้อยละ 0.90 ทั้งขยะลงแม่น้ำคิดเป็นร้อยละ 50.31 ทั้งลงถึงขยะของเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 49.69 ส่วนปริมาณอุจจาระ-ปัสสาวะที่ชุมชนชาวแพจังหวัดนครสวรรค์ถ่ายลงสู่แม่น้ำโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ทั้งขยะลงแม่น้ำคิดเป็นร้อยละ 100.00

ปริมาณสิ่งขับถ่ายที่ถูกระบายลงสู่แม่น้ำน่านของชุมชนชาวแพที่จังหวัดพิณุโลก ประมาณวันละ 826,800 - 1,752,500 กรัม น้ำเสียวันละ 104,049 - 206,949 ลิตร ขยะวันละ 305,960 กรัม ปริมาณสิ่งขับถ่ายที่ถูกระบายลงสู่แม่น้ำน่านของชุมชนชาวแพที่จังหวัดนครสวรรค์ ประมาณวันละ 340,000 - 1,175,000 กรัม น้ำเสียวันละ 42,500 - 85,000 ลิตร และขยะวันละ 125,800 กรัม